

Organ	Strategisk regional beredning
Plats	Sammanträdesrum Mälaren, Regionhuset, Västerås (digitalt möte, samtliga på distans)
Tidpunkt	Fredagen den 16 april 2021
Ledamöter	Denise Norström (S), Ordförande Lina Eriksson (L) Tomas Högström (M), 2:e vice ordförande Barbro Larsson (C) Lena Johansson (S) Tommy Levinsson (S) Mikael Andersson Elfgren (M), §§ 26-35 Malin Gabrielsson (KD), §§ 17-30 Heidi-Maria Wallinder (V) Jonna Lindman (M), Arboga, §§ 17-30 Sara Axelsson Gustafsson (S), Arboga Marino Wallsten (S), Fagersta Catarina Pettersson (S), Hallstahammar Jenny Landernäs (M), 3:e vice ordförande, Hallstahammar Mikael Peterson (S), Kungsör Madelene Fager (C), Kungsör Annika Duàn (S), Köping Maria Liljedahl (SD), Köping Johanna Odö (S), Norberg Anders Wigelsbo (C), Sala, §§ 17-30 Ulrika Spårebo (S), Sala Lena Lovén-Rolén (S), Skinnskatteberg, §§ 17-28 Christopher Marlowe (S), Surahammar
Övriga	Anders Åhlund, regiondirektör, §§ 31-35 Maria Linder, regional utvecklingsdirektör Cecilia Skanser, mötessekreterare Jan Smedjegård, smittskyddsöverläkare, § 24 Simon Bölling, verksamhetschef Samhällsutveckling Regional utvecklingsförvaltning, § 27 Fredrik Alm, administrativ chef, § 28 Arne Andersson, förvaltningsdirektör Kollektivtrafikförvaltningen, § 29 Elisabet Wigholm, handläggare Marknad Kollektivtrafikförvaltningen, § 29 Oskar Jonasson, utvecklingsstrateg Planering och utveckling Kollektivtrafikförvaltningen § 29 Jonas Ekström, överläkare/vaccinsamordnare, § 30 Siv Living, utvecklingsstrateg Samhällsutveckling Regional utvecklingsförvaltning, § 31 Lars Eriksson, bredbandskoordinator Regional utvecklingsförvaltning, § 32 Maria Nimvik Stern, generalsekreterare Mälardalsrådet, § 34

§ 17 Fastställande av föredragningslista

Beredningens beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs, med tillägg av ett informationsärende om Tillnyktringsenheten, § 22

§ 18 Föregående protokoll

Anmäls att beredningens protokoll från sammanträdet 2021-02-05 justerats i föreskriven ordning.

§ 19 Justering

Beredningens beslut

1. Marino Wallsten utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 20 Nästa sammanträde

Beredningens beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum fredagen den 11 juni 2021 kl 10.00.

§ 21 Minnesanteckningar från samverkansgrupperna

- Samverkansgrupp Kultur/idrott 2021-01-29
- Samverkansgrupp Barn/unga 2021-02-19
- Samverkansgrupp Äldre 2021-03-19

Beredningen diskuterar uppföljning av uppdraget om stöd hos logoped för barn och unga. Barbro Larsson meddelar att Samverkansgrupp barn och unga har ett särskilt sammanträde med representanter från Specialpedagogiska myndigheten, Logopedmottagningen Region Västmanland samt Dyslexiförbundet inbokat och därefter sammanställs en rapport som kommer att redovisas för strategisk regional beredning.

Beredningens beslut

1. Minnesanteckningarna läggs till handlingarna.

§ 22 Information om Tillnyktringsenheten

Barbro Larsson informerar kort om Tillnyktringsenheten, som efter en paus med anledning av bristande bemanningsmöjligheter åter är aktuell och nu finns ett förslag framtaget som är byggt på skötarkompetens. Budgetförutsättningar är oförändrade och följer tidigare plan. Förslaget kommer inledningsvis att behandlas i Chefsforum.

Beredningen diskuterar bland annat om det är obligatoriskt deltagande för kommunerna, till vilken kostnad och hur kostnadsfördelningen ser ut, om Polismyndigheten medfinansierar, när det är planerat start samt om det kommer att göras en utvärdering.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 23 Anmälningssärenden

- Verksamhetsplan 2021-2022 Samverkansgrupp barn och unga
- Verksamhetsplan 2021-2022 Samverkansgrupp äldre
- Verksamhetsplan 2021-2022 Samverkansgrupp kultur och idrott

Beredningens beslut

1. Anmälningssärendena läggs till handlingarna.

§ 24 Uppföljning och nuläge Covid-19, sjukvård

Jan Smedjegård informerar om aktuellt läge gällande covid-19. Han berättar bland annat att regionen befinner sig i en tydlig tredje våg och att andel positiva provsvar har ökat varje vecka sedan vecka 9. Vidare informerar han om att regionala rekommendationer för att minska smittspridning har förlängts till och med 2 maj samt att regionen provtar och smittspårar i hög utsträckning. Beläggningen på våra sjukhus har dock varit relativt låg jämfört med de flesta andra län i Sverige och vi har haft möjlighet att ta emot IVA-patienter från andra delar av landet.

Beredningen diskuterar behovet av gemensamma restriktioner i länets kommuner.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 25 Redovisning utfall extern verksamhetsplan

Maria Linder redovisar utfallet för de i verksamhetsplanen planerade aktiviteterna för regional utvecklingsförvaltnings verksamheter.

Beredningen diskuterar att det var en bra redovisning som ger en god helhetsbild.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 26 Verksamhetsplanering -22

Maria Linder berättar om arbetet med att ta fram ny verksamhetsplan, som kommer att ta sin utgångspunkt i RUS och dess mål, och att det är viktigt med inspel från beredningen om förslag på till exempel inriktning, projekt och aktiviteter.

Beredningen diskuterar om det finns tankar på att förändra arbetet med anledning av pandemin och krisen i besöksnäringen samt vikten av åtgärder för att minska arbetslösheten och öka sysselsättningen i länet.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 27 Uppföljning och nuläge Covid-19, regional utveckling

Simon Bölling informerar inledningsvis om hur pandemin har påverkat näringsliv och arbetsmarknad på olika sätt. Han visar också hur restriktioner har påverkat beteendet hos länets invånare, statistik över utveckling av BNP och

sysselsättningsgrad samt statistik från konjunkturinstitutet över tillväxt i länet, antal nystartade företag, varsel och arbetslösheten.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 28 Invånardialog Nära vård

Fredrik Alm inleder med information om beredningen för invånardialog och beredningens uppdrag från regionstyrelsen om att genomföra invånardialog Nära vård. Han redovisar planerat upplägg för dialogerna, som kommer att genomföras i slutet av maj. Han berättar vidare om kommunikationsplan och att beredningen behöver stöd från kommunernas kommunikations- och informationsfunktioner för att sprida inbjudan och få invånare att ta del av budskapet och anmäla sig. Avslutningsvis berättar han att det inom kort publiceras en hemsida där invånare kan få information, anmäla sig och lämna synpunkter samt att resultatet av invånardialogerna kommer att redovisas i en rapport till regionstyrelsen efter sommaren.

Beredningen diskuterar invånardialogernas frågeställningar och eventuell möjlighet för kommunerna att komma med inspel till dialogens frågor. Vidare diskuteras tidigare dialoger som har genomförts. Beredningen diskuterar även bland annat vikten av kommunal förankring, möjlighet till inflytande och behovet av att samarbeta, varför Nära vård behövs, behov av översyn av exempelvis hemsjukvård samt vikten av att utgå ifrån patientens behov och förbättringar som följer med övergången till Nära vård som till exempel kvalitetsförbättringar med anledning av sammanhållen journal. Vidare ställs en fråga om programmet för Nära vård är tänkt att beslutas politiskt, att finansieringsfrågan måste hanteras men att innehållet måste konkretiseras och bli klart först.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 29 Kollektivtrafik

- Trafikrambudget

Arne Andersson inleder med information om arbetet med trafikrambudget för 2022. Han visar förutsättningar för kostnader och intäkter samt prognos för kostnadsökning. Vidare informerar han om förändringar i länets kommuner, samt utkast budget för 2022 gällande särskild kollektivtrafik, färdtjänst.

- Kundkoll

Elisabet Wigholm presenterar kundkoll, en utredning kring priser, produkter och zoner i Västmanland, och visar förslag för att förenkla produktsortiment och zonstruktur. I förslaget ingår bland annat införande av dygnsbiljett och avveckling av reskassa samt möjlighet att pausa 30-dagarsbiljetten och att kunna blippa betalkort för biljett. Elisabet visar också prisexempel samt värdering av för- och nackdelar med förslaget.

Beredningen diskuterar eventuella förändringar vid resor över länsgränser, vilka som kommer att omfattas av full respektive reducerad taxa, om det finns uppgifter om hur många unga som har skolkort samt hur äldre och personer som inte är digitala kommer att påverkas av förändringarna.

- Trafikförsörjningsprogrammet

Oskar Jonasson informerar om att trafikförsörjningsprogrammet är ute på remiss samt planen för arbetet vidare, att hantera remissvar och vid behov uppdatera programmet som ska presenteras för kollektivtrafiknämnden i juni och därefter regionfullmäktige i september.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 30 Uppföljning nuläge vaccinering

Jonas Ekström informerar om status gällande vaccinering i länet och redovisar bland annat hur många doser som har givits, vilka grupper som i nuläget vaccineras och att bokningsläget går att se utan att logga in på 1177 samt statistik över antal avbokade och ej vaccinerade personer.

Beredningen diskuterar olikheter mellan regioner gällande tidsperiod mellan dos 1 och 2.

Jonas fortsätter med information om att en femte vaccineringsnod i Västerås öppnar vecka 17 och hur planeringen av vaccination under fas 3 ser ut samt för det fortsatta arbetet framåt.

Beredningen diskuterar nationell plan för fortsatt vaccinering, vaccineringsprioritering, var man ska vända sig om man får biverkningar och hur det ska rapporteras samt vaccinationsturism.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 31 Infrastruktur

- Läget i pågående planarbete

Siv Living inleder med kort information om processen för den nationella planen samt processen för länsplanen, där man nu inväntar direktiv för åtgärdsplanering. Vidare berättar hon att infrastrukturpropositionen släpptes idag den 16 april. Siv informerar kort om propositionen, där stort fokus ligger på hållbara transporter med målet att bli världens första fossilfria välfärdsland, en planperiod på 12 år. Vidare berättar hon om nuläget i arbetet med länsplanen, med pågående kommundialoger, väntan på direktivet för åtgärdsplanering, sammanställning och analysering av underlag, tät dialog med Trafikverket samt att en konsult är upphandlad för miljöbedömning av länsplanen. Hon informerar även om pågående granskning av inkomna ansökningar för statlig medfinansiering samt revidering av genomförandeplan för nuvarande länsplan och att det görs ett omtag för att få en tydligare koppling till regional utvecklingsstrategi, RUS, i den kommande länsplanen. Avslutningsvis informerar hon

om att objektet väg 250 Köping-Kungsör troligen lyfts ur länsplanen med anledning av politiska motsättningar från Kungsörs kommun, samt om Ramnäs-Brattheden, där en funktionsutredning för att fastställa vilka åtgärder som krävs för att minska gångtiden mellan Västerås och Fagersta till 50 minuter pågår.

- Avsiktsförklaring Västerås Västra (tidigare Flytt av uppställningsspår)

Siv informerar om att utkast på avsiktsförklaringen är klart och att beslut fattas av regionstyrelsen 27 april. Vidare berättar hon att överenskommelsen för finansieringen mellan regionen, Västerås stad och Trafikverket nu är renodlad till att enbart gälla flytt av uppställningsspår samt att regionen inte kommer att behöva betala extra för eventuell kostnadsfördyring av projektet.

Beredningen diskuterar att det är positivt att väg 250 lyfts ur länsplanen. Vidare diskuteras om sjöfart nämns i infrastrukturpropositionen samt tidigare utredningar om Ramnäs-Brattheden.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 32 Status bredbandsläget i länet

Lars Eriksson inleder med att redovisa regionens utfall i 2020 års mobiltäcknings- och bredbandskartläggning. Under 2020 nådde regionen inte upp till det nationella bredbandsmålet på 95 %, då 87 % av hushållen i Västmanland hade tillgång till bredband och det är stora skillnader mellan länets kommuner. Det totala rikssnittet var 87 %.

Beredningen diskuterar avstanning av utbyggnad och möjliga orsaker till det samt hur man ska få större täckning på landsbygden. Det framförs att utvecklingen går framåt i Norberg.

Vidare informerar Lars om Post- och telestyrelsens bredbandsstöd, stödprocess och tidplan för 2021, tre valda regionala prioriteringar, hur stödet fungerar samt ger exempel på två stödansökningar som ställs mot varandra och hur prioriteringen fungerar. Han poängterar att alla projekt i Svealand kommer att ställas mot varandra och att det är viktigt att få till hållbara, ekonomiskt avvägda projekt för att få igenom sökt stöd.

Beredningen diskuterar hur de dyraste projekten, längst ut på landsbygden, ska kunna genomföras.

Avslutningsvis presenterar Lars information om regionalt bredbandslyft, en workshop med syfte att höja kunskapsläget hos regionen och kommunerna samt klargöra förväntningar, möjligheter och roller.

Beredningen diskuterar "luftfiber" som alternativ lösning.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 33 Kommande möte

Vid nästa sammanträde planeras följande frågor:

- Nära vård och sammanhållen journal
- Handlingsplan Regional Digital Agenda
- Länsövergripande handlingsplan för psykisk hälsa
- Överenskommelser psykisk ohälsa
- Rapport arbetet med regional kulturplan
- Regional idrottspolitisk plan
- Läget i länet - Näringsliv och arbetsmarknad våren 2021
- Åtterrapporering nyföretagarcentrum och ALMI
- Besöksnäringssprojekt
- Affärsplan
- Regional handlingsplan för kompetensförsörjning
- Dialog om former/processer SRB

Maria Linder presenterar kort några av de ärenden som är aktuella för kommande möte, bland annat dialog om former/processer SRB.

Beredningen diskuterar strategisk regional beredning som forum och vikten av att säkerställa bra arbetsformer och processer för det fortsatta arbetet samt politisk och kommunal förankring och delaktighet.

§ 34 Samhällsbyggare- och lärarberapporterna

Ordförande Denise Norström inleder med att berätta om styrgruppen En bättre matchning i Mälardalsrådet och dess uppdrag att se över kompetensförsörjningen, hur lärosäten i länet arbetar samt hur samarbetet med offentlig förvaltning och näringslivet ser ut. Två utredningar som har genomförts gällande kompetensförsörjning är om lärare och "samhällsbyggare", personer som arbetar med infrastrukturanläggning.

Maria Nimvik Stern inleder med att presentera rapporten Bristen på samhällsbyggare inom infrastrukturen. Hon informerar om vad en samhällsbyggare arbetar med, olika yrkeskategorier inom området samhällsbyggare samt att det finns en bred ökning av efterfrågan på arbetskraft i Mälardalen inom området. Vidare informerar hon om samhällsekonomiska konsekvenser av kompetensbristen, bland annat en samhällsekonomisk värdeförlust och uteblivna skatteintäkter. Avslutningsvis berättar hon om tre områden för fortsatt arbete där kompetensförsörjning kan stärkas, förbättrad möjlighet till utbildning i Sthlm-Mälardalenregionen, Storregionala kompetensråd för stärkt samordning inom infrastrukturen samt ökad attraktivitet och breddad rekrytering.

Maria presenterar därefter rapporten Stärkt lärarförsörjning. Hon berättar om kartläggningen i korthet och slutsatser som har kunnat dras, till exempel att genomströmningen behöver öka. Vidare visar hon förslag på inriktning för storregionalt samarbete kring lärarförsörjningen och exempel på storregionala

aktiviteter kopplade till respektive inriktning. Avslutningsvis informerar hon om styrgruppens fortsatta arbete.

Beredningen diskuterar om man har undersökt orsaker till att personer inte fullföljer sin utbildning och om det ser likartat ut i hela landet gällande avhopp från utbildningar. Vidare diskuteras läraryrket och bland annat svårigheter att locka elever till vissa ämnen.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 35 Övriga frågor

Inga övriga frågor framställs.

Vid protokollet

Cecilia Skanser, mötessekreterare

Justerat 2021-04-26

Denise Norström
Ordförande

Marino Wallsten
Justerare